

Rozhodnutí

Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy I (dále jen „MŽP, OVSS I“), jako orgán ochrany přírody příslušný podle ust. § 79 odst. 3 písm. v) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), **rozhodlo** o žádosti právnické osoby Armádní Servisní, příspěvková organizace, se sídlem Podbabská 1589/1, 160 00 Praha 6, IČO 60460580, zastoupené společností DPU REVIT s.r.o., se sídlem 28. října 375/9, 110 00 Praha 1, IČO 28711335 (dále jen „žadatel“), jako účastníka řízení podle ust. § 27 odst. 1 správního řádu, ze dne 30. 1. 2018, doplněné dne 12. 2. 2018, po provedeném správním řízení ve smyslu příslušných ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), **t a k t o**:

Právnické osobě Armádní Servisní, příspěvková organizace, se sídlem Podbabská 1589/1, 160 00 Praha 6, IČO 60460580, se za účelem záměru zateplení objektu vojenského ubytovacího zařízení Dědina na pozemcích parc. č. 1807/15 a 1807/1, k. ú. Ruzyně dle projektové dokumentace zpracované společností DPU REVIT s.r.o. v říjnu 2017:

I.

podle ustanovení § 56 odst. 1 a 2 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny **povoluje výjimka ze zákazu uvedeného v ust. § 50** stejného zákona škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, konkrétně rušit vyskytující se silně ohrožený druh netopýr rezavý (*Nyctalus noctula*) v přirozeném vývoji a ničit či poškozovat jimi užívaná sídla,

II.

podle ustanovení § 56 odst. 1 a 2 písm. e) zákona o ochraně přírody a krajiny **povoluje výjimka ze zákazu uvedeného v ust. § 50** stejného zákona škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, konkrétně rušit vyskytující se ohrožený druh rorýs obecný (*Apus apus*) v přirozeném vývoji a ničit či poškozovat jimi užívaná sídla,

III.

podle ust. § 56 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny se **stanovují** pro výkon povolené činnosti dle výroku I a II **omezující podmínky**:

- a) Práce je možné zahájit v dubnu, bezodkladně po postavení lešení bude odborníkem na netopýry - zoologem - chiropterologem (dále jen „odborník“) provedeno zjištění aktuálního výskytu netopýrů v jejich úkrytech na stěnách budovy. Na vstupech do těchto úkrytů budou vytvořeny jednosměrné prostupy, které umožní netopýrům tyto úkryty

opustit a zároveň jim znemožní návrat. Konkrétní provedení jednosměrných prostupů bude realizováno do 20. dubna a bude zvoleno podle tvaru výstupního otvoru (závės z perlinky přilepený nad spárou, nebo osazení šikmé hladké trubky), které doporučí odborník. Jednosměrné prostupy musí být ponechány týden a při vhodném počasí (teplota vzduchu minimálně 10°C, noci bez vytrvalého deště), následně bude odborníkem provedena kontrola opuštění úkrytů netopýry a teprve poté lze přistoupit k zaslepení úkrytů stavebními hmotami. Stavebně-technické prvky, např. podlážky či trubky, zcela v blízkosti jednosměrných prostupů je třeba na noc odstranit a netopýrům zachovat možnost opuštění úkrytů.

- b) Kompletní stavební práce mohou být prováděny od května a ukončeny včetně demontáže lešení do konce října téhož roku.
- c) Do systému zateplení obvodového pláště (v zapuštěném provedení) bude instalováno nejméně 30 dřevocementových budek pro netopýry (15 budek na pavilonu sever a 15 budek na pavilonu jih), s čelním otvorem v dolní části a šikmým dnem, v blízkosti míst původně využívaných úkrytů, a nejméně 4 čtyřkomorové budky pro rorýse v zapuštěném provedení (2 budky na pavilonu sever a 2 budky na pavilonu jih).
- d) Platnost tohoto rozhodnutí je omezena na dobu 2 let od nabytí právní moci. Žadatel je povinen do 31. 12. každého roku po dobu platnosti předmětné výjimky informovat povolující orgán o zásahu provedeném na základě této výjimky.
- e) Žadatel umožní MŽP, OVSS I provést kontrolu plnění vydané výjimky.

O d ů v o d n ě n í

MŽP, OVSS I, jako orgán ochrany přírody s působností na pozemcích a stavbách, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy, obdrželo dne 1. 2. 2018 žádost žadatele ze dne 30. 1. 2018 o povolení výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněných živočichů podle ustanovení § 56 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. Žádost je doložena odborným posudkem o výskytu zvláště chráněných druhů živočichů v areálu Vojenské ubytovny Dědina ze dne 26. 1. 2018 (zpracovatel Mgr. Lukáš Viktora) včetně fotodokumentace (dále jen „Odborný posudek“), průvodní zprávou a souhrnnou technickou zprávou k předmětnému záměru z října roku 2017 (zpracovatel společnost DPU REVIT s.r.o.). Dne 12. 2. 2018 MŽP, OVSS I obdrželo od žadatele doplnění žádosti. Z žádosti vyplývá, že na budově bude provedena výměna výplní otvorů, zateplení objektu a na střeše budou nově umístěny fotovoltaické panely.

Dalším účastníkem řízení dle § 27 odst. 3 správního řádu ve spojení s ustanovením § 71 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny je hlavní město Praha, IČO 00064581, se sídlem Mariánské nám. 2, 110 01 Praha 1, zastoupené Magistrátem hlavního města Prahy, odborem ochrany prostředí, Jungmannova 29/35, 110 00 Praha 1.

O zahájení správním řízení uvědomilo MŽP, OVSS I dopisem č. j. MZP/2018/500/363 ze dne 13. 2. 2018 jeho účastníky, umožnilo jim nahlížet do spisu, a podle ustanovení § 39 odst. 1 ve spojení s § 36 odst. 1 a 3 správního řádu upravilo samostatným usnesením možnost navrhopvat důkazy, činit jiné návrhy a vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí. Možnost vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí žádný z účastníků řízení nevyužil.

Dále správní orgán poskytl dopisem ze dne 13. 2. 2018, č. j. MZP/2018/500/364 informaci o zahájení řízení spolkům, které ve smyslu a za podmínek stanovených v § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny požádaly, aby byly informovány o všech zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny. Správní orgán přihlášení spolků k účasti ve společném řízení v zákonem stanovené lhůtě neodbržel.

Orgán ochrany přírody může povolit výjimku ze zákazů u zvláště chráněných druhů živočichů (dál též „ZCHDŽ“) podle ust. § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo je v zájmu ochrany přírody. U ZCHDŽ, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropské unie, lze výjimku povolit jen tehdy, pokud je dán některý z uvedených důvodů v § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny a současně splňuje jeden z důvodů uvedených v odst. 2 uvedeného ustanovení, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolená činnosti neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

V projednávané věci jsou předmětem řízení netopýr rezavý, podřád Microchiroptera a rorýs obecný. Netopýr rezavý je zařazen dle přílohy č. III vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, do kategorie silně ohrožené druhy, a současně se jedná o druh vyžadující přísnou ochranu dle předpisů Evropské unie, neboť uvedený podřád je zařazen do přílohy IV směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. 5. 1992, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Obdobně je rorýs obecný zařazen do kategorie ohrožené druhy živočichů a je chráněn směrnicí evropského parlamentu a rady 2009/147/ES ze dne 30. 11. 2009, o ochraně volně žijících ptáků.

Z Odborného posudku je zřejmé, že netopýři využívají dotčené stavby v průběhu celého roku, jak v období zimování, tak v letním období při vytváření letních kolonií. Oproti tomu výskyt rorýse obecného nebyl přímo potvrzen. Rovněž v Nálezové databázi ochrany přírody, kterou zpravuje Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky (dále též „AOPK“) ([www.http://portal.nature.cz](http://portal.nature.cz)), není na dotčených stavbách registrován žádný záznam o výskytu rorýsů. Uvedená absence záznamu o výskytu rorýse na budovách však nevylučuje jeho možný výskyt, neboť jak je patrné z Odborného posudku, jedná se o typická hnízdiště tohoto druhu. Navíc je MŽP, OVSS I známo, že uvedený druh se v dotčeném areálu hojně vyskytuje (MŽP, OVSS I povolilo žadateli v minulých letech výjimku pro zateplování armádních budov v ulici U Prioru).

Navrhované činnosti představují rušení netopýrů rezavých v přirozeném vývoji tím, že jim bude znemožněno pobývat v úkrytech na dotčených stavbách. Realizovaným záměrem dojde k likvidaci míst/úkrytů vhodných k zimování a páření. Uvedené omezení bude pouze po dobu realizace stavby tj. v období, ve kterém se samice shromažďují v úkrytech a vytváření tzv. mateřské letní kolonie a v období páření (podzimních přeletů). Navíc jak je patrné z výroku III, tak současné úkryty ve šterbinách panelu budou dostatečným způsobem nahrazeny nově zabudovanými dřevocementovými budkami. V případně vyskytujících se jedinců rorýse obecného budou tito jedinci rušení v přirozeném vývoji tím, že jim nebude umožněno hnízdění v obvodovém plášti budov po dobu realizace stavby tj. v jedné hnízdní sezóně. Realizací záměru rovněž dojde ke zničení vhodných míst pro hnízdění tohoto druhu,

a proto MŽP, OVSS I stanovilo žadateli, že zničená umělá sídla ve spárách mezi panely budou nahrazena novými komorovými budkami. Navíc jak je patrné z níže uvedeného textu, tak v lokalitě jsou další možnosti osídlení netopýrů či rorýsů na jiných objektech v lokalitě.

Z výše uvedeného vyplývá, že MŽP, OVSS I v daném případě posuzuje dva veřejné zájmy stojící proti sobě. Zájem na ochraně zvláště chráněných druhů živočichů – netopýr rezavý a rorýs obecný, a veřejný zájem na zateplení vojenského ubytovacího zařízení spočívající v rekonstrukci budovy a úspoře energií na provoz budov. Na základě žadatelem předložených podkladů a po zvážení předpokladů pro povolení výjimky dospělo MŽP, OVSS I k závěru, že žádosti je možné vyhovět a předmětnou výjimku povolit při současném stanovení přiměřených zmírňujících opatření. Možnému povolení výjimky v daném případě svědčí mírně převažující veřejný zájem na rekonstrukci objektu, neboť zateplení objektu vede k úspoře energie a zlepšení kvality ovzduší v dané lokalitě snížením objemu využité energie pro vytápění, což představuje důvod ekonomického charakteru s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí. V daném případě jsou stanoveny podmínky rozhodnutí tak, aby byl škodlivý zásah ve vztahu k předmětným druhům minimalizován a zároveň stavební práce mohly přinést co největší očekávaný efekt. Výše uvedená argumentace však může platit pouze tehdy, pokud budou dodrženy podmínky stanovené tímto rozhodnutím, tj. zejména nedojde ke ztrátám na životech jedinců ZCHDŽ a do budoucna budou zachována jejich náhradní sídla. Uvedené tak odpovídá předpokladům pro povolení výjimky podle ustanovení § 56 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny pro netopýry. U druhu rorýs obecný, jako u ptáka chráněného evropskými předpisy, MŽP, OVSS I povolilo výjimky v souladu s ustanovením § 56 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně přírody a krajiny. Z výše uvedeného vyplývá, že realizací záměru bude zasaženo pouze malé množství jedinců rorýse obecného tím, že po dobu jedné sezony nebude některým jedincům umožněno hnízdění v úkrytech vytvořených mezi panely dotčených staveb. Uvedená výjimka plně koresponduje se směrnicí evropského parlamentu a rady 2009/147/ES ze dne 30. 11. 2009, o ochraně volně žijících ptáků, konkrétně čl. 5 a 9, která je implementována do § 5a zákona o ochraně přírody a krajiny a § 5b stejného zákona.

Na základě ust. § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny MŽP, OVSS I také zhodnotilo, že jiné uspokojivé řešení daného stavu neexistuje, protože vzhledem ke znalosti biologie všech předmětných druhů a zaznamenanému celoročnímu výskytu netopýrů na objektu (podzimní přelety, zimování netopýrů, výskyt letních kolonií) a nevyložené možnosti hnízdění rorýsů (20. 4. – 20. 8.) a stavebně-technickým nárokům při provádění stavebních prací, nelze zcela zamezit dotčení (rušení) netopýrů, ani případně se vyskytujících rorýsů. Počátek zahájení prací je navržen na období, ve kterém již netopýři nezimují, ale ještě nefungují letní reprodukční kolonie. Zahájení prací v tomto termínu by tak nemělo rušit zimující netopýry, ani samice a mláďata v letních koloniích. Aplikace jednosměrných prostupů zamezí i možnému obsazení dutin rorýsy, kteří by mohli dutiny osídlit po 20. dubnu. Povolovaná činnost svým prostorově i časově omezeným rozsahem, ani ve svých důsledcích neovlivní udržení příznivého stavu předmětných druhů z hlediska jejich ochrany, protože k trvalému a úplnému zániku úkrytů pro netopýry či rorýse nedojde. Místo existujících štěrbin ve spárách budou na stěnách objektu rozmístěny dřevocementové budky. Uvedené závěry rovněž vycházejí z obecně známých odborných záměrů, které jsou mimo jiné uvedené na

stránkách České společnosti pro ochranu netopýrů (www.ceson.org), ale i z obecného hodnocení o příznivém stavu těchto druhů podle § 3 odst. 1 písm. t) zákona o ochraně přírody a krajiny provedeného na základě dlouhodobého odborného sledování a průběžného shromažďování údajů AOPK. AOPK poskytuje veřejně dostupným dálkovým přístupem informace (např. na webových stránkách www.ochranaprirody.cz či www.biomonitoring.cz), ohledně stavu populace jednotlivých druhů, mimo jiné netopýra rezavého a rorýse obecného. Podle těchto zjištění se jedná relativně běžné druhy vyskytující se téměř na celém území ČR; výskyt netopýra rezavého a rorýse obecného je běžný v okolí lidských sídel. Tyto druhy běžně využívají různé šterbinovité úkryty mimo jiné v panelových domech. MŽP, OVSS I nepovolilo usmrcování jedinců, tedy při realizaci požadovaného záměru by nemělo docházet k usmrcování jedinců, ale pouze k dočasnému omezení hnízdění.

Podmínky stanovené ve výroku III mají za cíl zmírnit negativní zásah do přirozeného vývoje předmětných ZCHDŽ a zamezit případnému usmrcení jedinců při realizaci navrženého záměru.

Podmínka a) stanoví, kdy je potřeba zahájit vlastní stavební činnost. Před samotným zahájením stavebních prací musí dojít k řádnému odbornému prověření a označení aktuálně využívaných úkrytů netopýry. Přítomnost zoologa se specializací na netopýry, směřuje k odbornému dohledu nad aktuální situací výskytu netopýrů na daném objektu. Včasná a šetrná instalace jednosměrných uzávěr umožní netopýrům opuštění jejich zimovišť a zabrání jejich opětovnému osídlení. Jednosměrné uzávěry rovněž preventivně zabrání i případnému zahnízdění rorýsů, kteří obecně hnízdí po 20. dubnu. Na základě uvedeného by tak k rušení rorýsů stavebními pracemi v hnízdním období nemělo dojít. Důraz je kladen na schopnost opustit využívané úkryty netopýry, a nelze připustit, aby této možnosti neodůvodněně bránily stavebně-technické prvky. Navíc lze konstatovat, že v dotčené lokalitě mají rorýsi bezpochyby po dobu realizace stavby jiné možnosti vhodné pro hnízdění. Hnízdění rorýsů bylo dle databáze AOPK a dle informací spolku Česká společnost pro ochranu netopýrů (www.ceson.org) zaznamenáno na několika místech ve spárách mezi panely na okolních budovách. Navržené opatření je preventivního charakteru, které má předejít případnému zahnízdění úkrytů pro netopýry, ve kterých by se mohli jedinci nacházet.

Podmínkou b) je omezeno provádění prací do konce října, tj. dříve, než netopýři začnou vyhledávat místa k zimování. Vzhledem k tomu, že se jedná o poměrně rozsáhlé budovy, a zateplení budov nelze stihnout do poloviny srpna (do období kdy začínají podzimní přelety a páření), je potřeba ukončit stavební práce alespoň do období, než netopýři začnou zimovat. Podmínka zajistí, že netopýři již budou moci zimovat v nově vytvořených budkách.

Podmínkou c) byly stanoveny počty náhradních úkrytů (budek) pro netopýry a pro rorýse, jako náhrada za zničené úkryty a hnízdiště na plášti obvodových zdí panelových budov. MŽP, OVSS I při stanovení počtu náhradních budek vycházelo mimo jiné z žádosti žadatele. Vzhledem k tomu, že budky budou začleněny do systému zateplení, je třeba instalovat budky výhradně s čelním otvorem v dolní části umožňující vlet i výlet z budky (nikoli tedy budky s vletovým otvorem přímo dolů – tyto by začleněním do izolační vrstvy zateplení neměly smysl). Z uvedeného vyplývá, že k trvalému zničení užívaných sídel nedojde, navíc v případě rorýsů bude kapacitně posílena možnost jejich hnízdění. MŽP, OVSS I stanovilo použití

dřevocementových budek s ohledem na velikost netopýra rezavého, který je poměrně velkým druhem, a na početnost netopýrů v lokalitě. Budky pro rorýse obecného musí být umístěny dostatečně vysoko, nejméně 5 m nad nejbližší překážkou (střecha, koruny stromů apod.) tak, aby jedinci měli volný přístup do budek. Uvedené budky mají dobré tepelně izolační vlastnosti a jsou zároveň částečně prodyšné a lépe reagují na změny teploty a vlhkosti uvnitř budek.

Podmínkou d) byla omezena platnost rozhodnutí tak, aby bylo možné znovu aktuálně zhodnotit zásah do ochranných podmínek daných druhů živočichů v daném prostoru, kdyby žadatel ve stanoveném období nepřistoupil k realizaci prací. K době platnosti rozhodnutí se vztahuje i informační povinnost, uložená na základě požadavků zákona o ochraně přírody a krajiny, jako tzv. zpětná vazba pro orgán ochrany přírody o provedených zásazích.

Pokud se jedná o nároky kladené na obsah rozhodnutí o výjimce ze zákazů u chráněných druhů ptáků dané ust. § 56 odst. 7 ve spojení s ust. § 5b odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny, pak je MŽP,OVSS I nezanedbalo. Označení druhu ptáků, kterých se výjimka týká, je uvedeno ve výroku II, jejich množství však reálně nelze přesně stanovit. Počet ptáků, jichž by se výjimka mohla dotýkat, totiž záleží na množství ptáků, které přiletí ze zimoviště a hodlá setrvávat právě v blízkosti objektů. Předmětem rozhodnutí není odchyt či zabíjení rorýsů, a proto ani v tomto ohledu podmínky stanoveny nemohou být. Důvody pro povolení výjimky vyjádřilo MŽP, OVSS I v předchozím textu. Časové a místní okolnosti vydané výjimky ve vztahu k rorýsům MŽP, OVSS I uvedlo v podmínkách výroku rozhodnutí. O způsobu kontrol je rozhodnuto ve výroku č. III písm. e), a to za účelem ověření respektování obsahu tohoto rozhodnutí, jak vyžaduje i uvedené ustanovení. Obecné provádění dozorové činnosti MŽP,OVSS I zakládá rovněž ust. § 85 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Pouze pro úplnost k tomu MŽP, OVSS I připomíná, že v případě nedodržování podmínek rozhodnutí může správní orgán podle ust. § 84 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny přikročit ke změně či zrušení vydaného rozhodnutí.

Vzhledem k výše uvedenému bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroci tohoto rozhodnutí.

P o u ě n í

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení podle ustanovení § 152 odst. 1 správního řádu podat rozklad do 15 dnů ode dne jeho oznámení, k ministrovi životního prostředí, podáním učiněným u MŽP, OVSS I, Vršovická 65, 100 10 Praha 10 – Vršovice.

Ing. Miloslav K u k l í k
ředitel odboru výkonu státní správy I

Doručí se:

- DPU REVIT s.r.o., se sídlem 28. října 375/9, 110 00 Praha 1
- Magistrát hlavního města Prahy, odbor ochrany prostředí, Jungmannova 29/35, 110 00 Praha 1